

MIĘDZYNARODOWY ROK STATYSTYKI

Artur MIKULEC

Konferencja naukowa *Statystyka — wiedza — rozwój*

**MIĘDZYNARODOWY
ROK STATYSTYKI**

17 i 18 października 2013 r. w Łodzi odbyła się konferencja naukowa pt. *Statystyka — wiedza — rozwój*, będąca kulminacyjnym punktem obchodzonego w Polsce Międzynarodowego Roku Statystyki. Patronat honorowy nad konferencją objęli: prezydent miasta Łodzi Hanna Zdanowska, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Barbara Kudrycka, prezes PAN prof. Michał Kleiber oraz prezes NBP prof. Marek Belka.

Organizatorzy¹: GUS, Urząd Statystyczny w Łodzi, PTS oraz Instytut Statystyki i Demografii Uniwersytetu Łódzkiego.

Komitet programowy Międzynarodowego Roku Statystyki: prof. dr hab. Jerzy Auksztol, dyrektor Urzędu Statystycznego w Gdańsku; Renata Bielak, dyrektor Departamentu Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS; Mirosław Błażej, dyrektor Departamentu Studiów Makroekonomicznych i Finansów GUS; Katarzyna Cichońska, zastępca dyrektora Gabinetu Prezesa GUS; dr Marek Cierpień-Wolan, dyrektor Urzędu Statystycznego w Rzeszowie; dr Piotr Ryszard Cmela, dyrektor Urzędu Statystycznego w Łodzi; prof. dr hab. Czesław Domański, prezes PTS, Uniwersytet Łódzki; prof. dr hab. Elżbieta Gołata, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu; prof. dr hab. Adam Jakubowski,

¹ Osobami odpowiadającymi ze strony GUS oraz Urzędu Statystycznego w Łodzi za organizację konferencji byli odpowiednio Katarzyna Cichońska oraz Artur Mikulec.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu; prof. dr hab. Jan Kordos, Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie; prof. dr hab. Mieczysław Jan Król, Uniwersytet Rzeszowski; dr Kazimierz Kruszka, Urząd Statystyczny w Poznaniu; prof. dr Franciszek Kubiczek, ALMAMER Szkoła Wyższa; dr Krzysztof Markowski, dyrektor Urzędu Statystycznego w Lublinie; prof. dr hab. Andrzej Młodak, Urząd Statystyczny w Poznaniu; prof. dr hab. Włodzimierz Okrasa, doradca prezesa GUS; prof. dr hab. Tomasz Panek, SGH; prof. dr hab. Zofia Rusnak, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu; prof. dr hab. Andrzej Sokołowski, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie; prof. dr hab. Mirosław Szreder, Uniwersytet Gdański; prof. dr hab. Waldemar Tarczyński, Uniwersytet Szczeciński; prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach; prof. dr hab. Tadeusz Walczak, radca prezesa GUS; prof. dr hab. Jacek Wesołowski, Departament Metodologii, Standardów i Rejestrów GUS; dr Bohdan Wyżnikiewicz, doradca prezesa GUS; prof. dr hab. Agata Zagórska, Uniwersytet Opolski; prof. dr hab. Krzysztof Zagórski, Akademia Leona Koźmińskiego oraz prof. dr hab. Roman Zmyślony, Uniwersytet Zielonogórski.

Patronat medialny: Telewizja Polska S.A. Oddział w Łodzi oraz Radio Łódź S.A.

Partnerzy: Urząd Miasta Łodzi oraz Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.

27 sierpnia 2012 r. na posiedzeniu Kierownictwa GUS podjęto decyzję o przyłączeniu się GUS do obchodów w 2013 r. Międzynarodowego Roku Statystyki. Biorąc pod uwagę powody oraz cele, dla których Międzynarodowy Instytut Statystyczny wraz z Międzynarodowym Towarzystwem Biometrycznym, Międzynarodową Unią Matematyczną, Instytutem Statystyki Matematycznej, Amerykańskim Towarzystwem Statystycznym i Królewskim Towarzystwem Statystycznym Wielkiej Brytanii podjęli inicjatywę o ogłoszeniu roku 2013 Międzynarodowym Rokiem Statystyki², a także akcesję GUS do jego obchodów, zdecydowano o organizacji konferencji naukowej spójnej z przesłaniem Międzynarodowego Roku Statystyki, a jako jej miejsce wskazano Łódź. Do grona organizatorów włączono PTS oraz Instytut Statystyki i Demografii Uniwersytetu Łódzkiego. Organizatorzy polscy znaleźli się w grupie ponad 2250 podmiotów — instytucji rządowych, towarzystw statystycznych, szkół wyższych, uniwersytetów, przedstawicieli biznesu oraz instytutów badawczych — wspierających na całym świecie obchody Międzynarodowego Roku Statystyki.

Obrady konferencji w hotelu Ambasador Centrum w Łodzi zgromadziły ok. 150 osób, wśród których znaleźli się, m.in.: przedstawiciele służb statystyki publicznej — prezes i wiceprezesi GUS, dyrektor generalny GUS, dyrektorzy oraz

² Kordos J. (2012), *Rok 2013 — Międzynarodowym Rokiem Statystyki*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 11, s. 34—37.

pracownicy GUS, dyrektorzy oraz pracownicy Urzędów Statystycznych, jak również dyrektorzy jednostek podporządkowanych prezesowi GUS. W konferencji wzięli udział: prof. Franciszek Kubiczek — przewodniczący Rady Statystyki oraz dr Alina Potrykowska — doradca prezesa GUS, sekretarz generalny Rządowej Rady Ludnościowej. Licznie reprezentowane było środowisko akademickie statystyków, na konferencję przybyli pracownicy naukowcy z wielu ośrodków akademickich w Polsce. W konferencji wzięli udział także przedstawiciele władz państwowych i samorządowych miasta Łodzi, partnerzy GUS i Urzędu Statystycznego w Łodzi, przedstawiciele środowiska gospodarczego oraz zaproszeni goście.

W imieniu organizatorów konferencji uczestników powitał dr Artur Mikulec (Urząd Statystyczny w Łodzi, Uniwersytet Łódzki).

W imieniu władz województwa łódzkiego gości powitali: Wiesława Zewald — doradca wojewody łódzkiego Jolanty Chełmińskiej oraz Tomasz Jakubiec — dyrektor Biura Strategii Miasta, Urzędu Miasta Łodzi. Z ramienia rektora Uniwersytetu Łódzkiego — prof. Włodzimierza Nykiela — uczestników pozdrowiła prof. Zofia Wysokińska, prorektor ds. współpracy z zagranicą UŁ. Gratulacje organizatorom i życzenia udanej konferencji uczestnikom od prezesa NBP prof. Marka Belki przekazał prof. Eugeniusz Gatnar, członek zarządu NBP. Podczas otwarcia konferencji został również odczytany list gratulacyjny z życzeniami sukcesu dla konferencji i owocnych obrad dla wszystkich uczestników konferencji, który prezes PAN prof. Michał Kleiber skierował do prezesa GUS prof. Janusza Witkowskiego.

Otwarcie konferencji *Statystyka — wiedza — rozwój*.

Tematyka konferencji dotyczyła m.in. **roli statystyki we współczesnym świecie oraz wyzwań stojących przed statystyką publiczną**. Podczas konferencji wygłoszono 43 referaty w następujących sesjach tematycznych:

- *Statystyka wobec wyzwań globalnych*;
- *Statystyka przyjazna dla wszystkich*;
- *Jakość w statystyce*;
- *Statystyka w praktyce społeczno-gospodarczej*:
 - statystyka społeczna,
 - statystyka gospodarcza;
- *Metodologia badań statystycznych w teorii i praktyce*:
 - sesja plakatowa (na konferencji zaprezentowano 8 plakatów),
 - matematyczne aspekty metodologii badań statystycznych,
 - badania reprezentacyjne *versus* alternatywne źródła informacji.

Pierwszego dnia konferencji odbyły się trzy sesje plenarne. Organizatorem i przewodniczącym pierwszej sesji plenarnej pt. ***Statystyka wobec wyzwań globalnych*** był prof. Mirosław Szreder z Uniwersytetu Gdańskiego.

Prof. Janusz Witkowski, prezes GUS, w wystąpieniu ***Statystyka oficjalna wobec wyzwań globalnych*** odniósł się z jednej strony do uniwersalnej roli statystyki wobec wyzwań globalnych, a z drugiej do ich wewnętrznego i zewnętrznego charakteru wobec statystyki. W katalogu kluczowych wyzwań stojących przed statystyką publiczną ujął: doskonalenie produktów statystycznych (zakres, jakość, zgodność z potrzebami użytkowników), dostosowanie do współczesnych wymagań organizacyjnych, skuteczne wykorzystanie nowych możliwości technicznych (w uzyskiwaniu i udostępnianiu danych), właściwy pomiar zjawisk społeczno-gospodarczych oraz wzmocnienie potencjału systemów statystyki (koordynacja międzynarodowa i krajowa).

Z kolei prof. Czesław Domański (Uniwersytet Łódzki) w prezentacji ***Wyzwania wobec statystyki jako nauki*** skoncentrował się na zadaniach statystyki jako nauki służącej poznaniu świata i lepszemu, bezpieczniejszemu funkcjonowaniu w nim człowieka. Wśród wyzwań stojących przed statystyką jako nauką wymienił analizę baz danych wielkich rozmiarów i archiwizację tych danych oraz rozwój funkcjonalnej analizy danych (FDA).

Referat prof. Krystyny Strzały (Uniwersytet Gdański) ***Ewolucja zapotrzebowania na informacje statystyczne*** traktował o konstrukcji i przydatności wskaźników statystycznych służących ocenie stopnia rozwoju społecznego i gospodarczego, a także jakości życia człowieka. Zapotrzebowanie na te wskaźniki wynika ze starzenia się społeczeństwa Europy i świata oraz globalizacji i internacjonalizacji życia gospodarczego.

Dr Marek Mroczkowski (GUS) w wystąpieniu pt. ***Funkcjonowanie polskiej statystyki publicznej w ramach instytucji międzynarodowych*** omówił funkcjonowanie polskiej statystyki publicznej w ramach europejskiego systemu statystycznego i w otoczeniu innych organizacji międzynarodowych, biorąc pod uwagę uwarunkowania instytucjonalne, zadaniowe i polityczno-prawne tego funkcjonowania. Przedstawił główne założenia modernizacji i działań podejmowanych obecnie na świecie w celu sprostania stawianym statystyce wyzwaniom oraz przełożenie tych działań na warunki krajowe.

Organizatorem i przewodniczącym drugiej sesji plenarnej pt. ***Statystyka przyjazna dla wszystkich*** był prof. Czesław Domański. W sesji tej wygłoszonych zostało 7 referatów.

Katarzyna Maciejewska (Urząd Statystyczny w Poznaniu) przedstawiła referat ***Świadomość statystyczna podstawą przyszłości statystyki***. Omówiła w nim m.in. czynniki kształtujące świadomość statystyczną oraz wyniki badania Eurobarometr, mającego na celu zbadanie świadomości i wiedzy obywateli Unii Europejskiej (UE) w zakresie wskaźników ekonomicznych. W referacie podano również propozycje i rozwiązania, które służą budowaniu zaufania do statystyki publicznej i wzmocnieniu świadomości statystycznej, są one w przekonaniu autorki przyszłością statystyki: uczymy dzieci literatury, która opisuje świat słowami, więc nauczmy je statystyki, która opisuje świat liczbami.

Wanda Nowara i Artur Owczarkowski (Urząd Statystyczny w Poznaniu) w wystąpieniu pt. ***Potrzeby statystyczne jednostek samorządów terytorialnych*** opisali różny zakres potrzeb informacyjnych w zależności od szerokości jednostek samorządu terytorialnego (JST) oraz tendencję do szukania informacji o coraz niższym stopniu agregacji — wskazując na ważną rolę statystyki publicznej, jak również na wzrost znaczenia programów unijnych i projektów własnych JST.

Prof. Grażyna Trzpiot (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach) w referacie ***Kierunki działań w European Federation of Statistical Societies*** przybliżyła działalność Federacji Europejskich Towarzystw Statystycznych utworzonej w grudniu 2011 r., do której w lipcu 2013 r. przyjęto także PTS. Omówiła jej relacje z innymi instytucjami międzynarodowymi i działalność komitetu wykonawczego FENStatS oraz innych komitetów.

Prezentacja Anetty Nowak (Urząd Statystyczny w Łodzi) ***Ankieter partnerem respondenta — edukacja ankierów kluczem do uzyskania rzetelnych i kompletnych danych*** dotyczyła celów i założeń systemu szkoleń ankierów i koordynatorów, organizacji szkoleń ankierów oraz ich podstawowego i rozszerzonego programu, organizacji szkoleń koordynatorów, statystyki oraz przyszłości szkoleń.

Arleta Olbrot-Brzezińska (Urząd Statystyczny w Poznaniu) w wystąpieniu pt. **Programy edukacji statystycznej dla dzieci i młodzieży — rola i możliwości urzędów statystycznych w kształceniu odbiorców danych statystycznych** przypomniała zapisy ustawy o statystyce publicznej dotyczące edukacji statystycznej i popularyzacji wiedzy o statystyce. Przedstawiła działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, a następnie podała przykłady tego rodzaju działań podejmowanych przez Urząd Statystyczny w Poznaniu („Klikam i wiem”, „Kadry dla Gospodarki”, „Statystyka mnie dotyczy”, „Przygody Gucia”). Kontynuując temat Anna Jaeschke (Urząd Statystyczny w Łodzi) w referacie **Edukacja statystyczna dzieci i młodzieży. Z doświadczeń Urzędu Statystycznego w Łodzi** omówiła cele działań edukacyjnych, zakres tematyczny oferty edukacyjnej Urzędu Statystycznego w Łodzi, a następnie podała przykłady działań edukacyjnych podejmowanych przez Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych — współpraca ze szkołami, konkursy adresowane do dzieci i młodzieży (m.in. „Zwiedzaj, analizuj i obliczaj”, „Statystyka w karierze”, „Statystyka wokół nas”) czy współpraca z uczniami o szczególnych potrzebach edukacyjnych (niewidzący i niedowidzący).

Prof. Grzegorz Kończak (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach) przygotował prezentację na temat **Roli i znaczenia wykresów i graficznej prezentacji danych w popularyzacji wiedzy statystycznej**. Omówił metody prezentacji graficznych. Przedstawił szerokie możliwości metod wizualizacji danych statystycznych dostępnych w komercyjnych pakietach komputerowych oraz w środowisku R — wykresy (w tym interaktywne), animacje i prezentacje graficzne. Jednocześnie wskazał na duże możliwości wykorzystania tych metod w nauce statystyki i popularyzacji wiedzy o statystyce oraz na przyjazny *interface* użytkownika tych programów (biblioteki graficzne w R).

Organizatorem i przewodniczącym trzeciej sesji plenarnej pt. **Jakość w statystyce** był prof. Jan Kordos. W sesji ogłoszono 8 referatów dotyczących aktualnej oraz przyszłościowej problematyki jakości.

Jolanta Szutkowska (GUS) w prezentacji **Jakość w statystyce publicznej. Stan obecny, działania na przyszłość** omówiła m.in. zmiany organizacyjne w GUS (zarządzanie strategiczne i operacyjne), wdrażanie Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych, funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej, prace systemowe związane z wdrażaniem zarządzenia wewnętrznego nr 35 Prezesa GUS z 28.12.2011 r. w sprawie pomiaru, oceny oraz monitorowania jakości badań statystycznych w służbach statystyki publicznej oraz przygotowania do kolejnej rundy przeglądu partnerskiego.

Tematyka jakości konkretnych badań statystycznych zdominowała kolejne referaty w tej sesji. Wystąpienie prof. Elżbiety Gołaty dotyczyło **Jakości spisów**

nowej generacji. Dokonała w nim oceny jakości spisu ludności przeprowadzonego metodą tradycyjną oraz z wykorzystaniem danych administracyjnych, przyjmując jako kryteria oceny: źródła informacji w spisie ludności i mieszkań, kartografię spisu — technologie GPS/GIS, metody zbierania informacji, ewaluację wyników spisu, przetwarzanie danych i upowszechnianie wyników w Polsce i na świecie.

Lucyna Nowak w referacie ***Jakość danych w polskich spisach ludności i mieszkań*** (GUS) omówiła, porównała i oceniła wybrane aspekty jakości wyników spisów kontrolnych oraz powszechnych spisów ludności i mieszkań z 2002 r. i 2011 r. w świetle wymogów Komisji Europejskiej (m.in. rodzaje i źródła błędów). Przedstawiła także podstawowe dane z NSP 2011.

Z kolei Maria Jeznach (GUS) oraz Marek Cierpień-Wolan (Urząd Statystyczny w Rzeszowie) zgłosili referat pt. ***Szybkie szacunki PKB a jakość i wiarygodność danych***. Dokonali w nim porównania szybkiego regularnego szacunku PKB oraz przeglądu międzynarodowego szybkich szacunków PKB na przykładzie Holandii, Niemiec, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Włoch. Przedstawili informacje o szybkim szacunku kwartalnego PKB w Polsce oraz działania podjęte w celu podniesienia standardów jakości tych rachunków. Omówili także kierunki doskonalenia szybkich szacunków kwartalnego PKB.

Prof. Alina Jędrzejczak (Uniwersytet Łódzki) i dr Jan Kubacki (Urząd Statystyczny w Łodzi) w wystąpieniu pt. ***Problemy jakości danych statystycznych w przypadku badania cech rzadkich*** przedstawili m.in. zagadnienie szacowania parametrów dla cech rzadkich oraz metody wyboru próby dla tego typu zmiennych. Zaprezentowali podstawowe schematy losowania stosowane do cech rzadkich, w tym schematy losowania odwrotnego i losowania wielokrotnego połowu (losowanie typu pojmanie-uwolnienie), losowanie lokacyjne, a także schematy: linia-przecięcie oraz śledzenia łączy. Referenci przedstawili koncepcję operatorów wielokrotnych oraz zagadnienie próby o zwiększonym „pokryciu”. Trudności wynikające z zastosowania typowych schematów losowania zilustrowali przykładem symulacyjnym opartym na danych z powszechnego spisu rolnego oraz danych z *Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności* i *Badania budżetów gospodarstw domowych*. Wskazali na istnienie alternatywnych rozwiązań dla takich przypadków (wady i zalety).

Małgorzata Żyra oraz Karolina Warno (GUS) zajęły się tematem ***Braków odpowiedzi w badaniach gospodarstw domowych w Polsce***. W prezentacji omówiły m.in.: skutki braków odpowiedzi oraz ich powstawanie (przypadek wywiadu bezpośredniego), a także przyczyny ich powstawania, mierniki braków odpowiedzi oraz trendy wieloletnie braków odpowiedzi na podstawie *Badania budżetów gospodarstw domowych*. Podały także wyniki porównania międzynarodowego wskaźnika braków odpowiedzi w przypadku badań gospodarstw domowych.

Referat Ewy Olechnowicz (Urząd Statystyczny w Łodzi) dotyczył ***Narzędzi monitorowania i doskonalenia jakości badań stosowanych w Polskiej Statystyce Publicznej***. Można powiedzieć, że jest on kontynuacją i rozwinięciem prezentacji Jolanty Szutkowskiej w kontekście Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych oraz wspomnianego wcześniej zarządzenia wewnętrznego prezesa GUS w sprawie pomiaru, oceny oraz monitorowania jakości badań statystycznych w służbach statystyki publicznej. Więcej miejsca poświęcono jednak narzędziom pomiaru jakości: raportowi jakości, miernikom jakości, przeglądom jakości oraz listom kontrolnym.

Ostatni referat pierwszego dnia konferencji ***Spójność i porównywalność danych jako kryteria oceny jakości statystyki gospodarczej*** wygłosił prof. Andrzej Młodak³. W pierwszej części prezentacji podał definicję spójności danych statystycznych (spójność i precyzja) i jej typy, omówił źródła niespójności oraz odniósł się do zagadnienia pomiaru spójności danych. W dalszej części wystąpienia podał definicję i omówił źródła braku porównywalności danych statystycznych (porównywalność i spójność), odniósł się do typów i oceny porównywalności danych, a na końcu referent dokonał kompleksowej oceny obu tych aspektów.

Obrady drugiego dnia konferencji zapoczątkowała sesja pt. ***Statystyka w praktyce społeczno-gospodarczej***, której organizatorem był prof. Andrzej Sokołowski z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

W tej sesji prelekcje odbywały się równolegle. Przewodniczącą sesji ***Statystyka społeczna*** była prof. Elżbieta Gołata. Wygłoszono 6 referatów. Anna Szukielojć-Bieńkuńska (GUS), Jolanta Włodarczyk i Tomasz Piasecki (Urząd Statystyczny w Łodzi) wygłosili referat ***Terytorialne zróżnicowanie wybranych aspektów jakości życia w Polsce na podstawie badań GUS***. Omówili koncepcję badania jakości życia oraz niektóre aspekty jakości życia z *Badania Spójności Społecznej*, realizowanego przez GUS, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji materialnej (dochodowej, warunków życia i równowagi budżetowej). Dokonali analizy przestrzennego zróżnicowania jakości życia w Polsce w aspekcie sytuacji materialnej, relacji międzyludzkich i zadowolenia z życia oraz łącznej analizy sytuacji materialnej i zadowolenia z życia.

Tomasz Panek w wygłoszonym referacie dokonał ***Porównawczej analizy sfery ubóstwa w krajach UE w ujęciu regionalnym***. Przedstawił dylematy definicyjne ubóstwa, sposób jego pojmowania (określenia poziomu zaspokojenia potrzeb uznanego za pożądany) oraz kryteria ubóstwa. Następnie ocenił rea-

³ Referat opublikowano w wydawnictwie „Statistics in transition new series”, summer 2013, vol. 14, No. 2, s. 287—318.

lizację strategii *Europa 2020* w zakresie integracji europejskiej, przedstawił także dane dla krajów i regionów uznawanych za ubogie według tej strategii.

Z kolei Jerzy Auksztol (Urząd Statystyczny w Gdańsku) w wystąpieniu pt. ***Wielodziedzinowe badanie kapitału ludzkiego jako przykład integracji badań statystycznych ze źródłami pozastatystycznymi*** omówił problematykę integracji danych w ramach badania kapitału ludzkiego prowadzonego przez GUS. W badaniu tym wyróżniono osiem tematów, obejmujących różne aspekty tworzenia, utrzymywania i wykorzystania kapitału ludzkiego (demografia, zdrowie, edukacja, rynek pracy, kultura, nauka, technologia i innowacje oraz ekonomiczne i społeczne uwarunkowania rozwoju). Dokonał charakterystyki badania oraz przeglądu metod obliczania kapitału ludzkiego.

Następny prelegent, Tomasz Sowiński (Uniwersytet Opolski) analizował ***Możliwości i bariery badania jakości kapitału ludzkiego w świetle dostępnych danych statystycznych***. W odróżnieniu od poprzedniego wystąpienia nie zajmował się problematyką jego pomiaru, lecz jakości. Podał definicję kapitału ludzkiego i jego jakości wraz z atrybutami. Omówił możliwości pomiaru jakości tego kapitału oraz wskazał na bariery i trudności w tym zakresie.

W referacie Adama Szulca (SGH) ***Metody oceny polityki społecznej*** omówiono wybrane metody statystyczne pozwalające ocenić różne aspekty polityki społecznej, w szczególności „adresowanie świadczeń”, ich wielkość w stosunku do potrzeb oraz ich efekt końcowy (aspekty te mogą być rozpatrywane zarówno łącznie, jak i oddzielnie). Omawiane metody zilustrowano wynikami — wielkością pomocy społecznej udzielonej w Polsce w latach 2001, 2005 i 2010.

Mieczysław Król, Maria Sarama i Colin Hales (Uniwersytet Rzeszowski) zgłosili referat ***Wewnątrzregionalne zróżnicowanie poziomu rozwoju społeczeństwa informacyjnego w województwie podkarpackim***. Przedstawili w nim typologię powiatów z punktu widzenia rozwoju społeczeństwa informacyjnego (SI) na podstawie danych z lat 2011 i 2012. Uzyskane wyniki pozwoliły na stwierdzenie, że: powiaty położone na północnej i południowo-wschodniej części województwa charakteryzowały się niskim poziomem rozwoju SI; autokorelacja przestrzenna była słaba; bliskość powiatów grodzkich dla danego powiatu nie zawsze przyczynia się do wysokiego poziomu rozwoju SI na jego terenie.

Drugiej sesji równoległej ***Statystyka gospodarcza*** przewodniczył prof. Andrzej Sokołowski. Zaprezentowano w niej 9 referatów.

Maria Jeznach i Olga Leszczyńska-Luberek (GUS) w wystąpieniu pt. ***Rachunki narodowe i statystyka finansów publicznych*** poruszyły temat rachunków narodowych jako narzędzia integrującego wyniki badań ze wszystkich działów statystyki publicznej. Po przedstawieniu krótkiej historii

rozwoju systemu rachunków narodowych omówiły nowy standard metodyczny rachunków narodowych ESA 2010 oraz związane z nim wyzwania. Dalszą część prezentacji poświęciły kluczowej roli GUS przy opracowywaniu statystyki finansowej sektora instytucji rządowych i samorządowych (GFS) oraz kierunkom rozwoju GFS.

Jacek Kocerka (NBP) wygłosił referat *Statystyka bilansu płatniczego — źródło informacji o nierównowadze gospodarczej*, w którym omówił rolę statystyki bilansu płatniczego oraz danych bilansu płatniczego. Scharakteryzował wskaźniki zapisane w *European Commission, Alert Mechanism Report*, które wykorzystywane są do analizy nierównowagi gospodarczej krajów UE, a następnie przedstawił wyniki wybranych wskaźników dla Polski i pozostałych 26 krajów unijnych. Analiza wskaźników dla Polski wskazuje, że chociaż ich wielkości były powyżej progów uznawanych, to biorąc pod uwagę dodatkowe analizy kształtowały się one na bezpiecznym poziomie.

Wystąpienie Magdaleny Ulrichs (GUS, Uniwersytet Łódzki) oraz Mirosława Błażeja (GUS) dotyczyło *Zastosowania metod statystycznych oraz ekonometrycznych do badania koniunktury gospodarczej*, którego celem była identyfikacja zmiennych o charakterze jednoczesnym oraz wyprzedzającym zmiany koniunktury w Polsce oraz zbudowanie miesięcznego jednoczesnego oraz wyprzedzającego agregatowego wskaźnika koniunktury gospodarczej. Autorzy omówili schemat cyklu koniunkturalnego, nurt klasyczny i współczesny badań oraz metody jego badania, wskaźniki wyprzedzające i jednoczesne cyklu wraz z ich przykładami w Polsce i na świecie. Następnie zaprezentowali wyniki własnych analiz z zakresu identyfikacji zmiennych (jednoczesnych i wyprzedzających) dla Polski na podstawie prawie 200 zmiennych makroekonomicznych za lata 1995—2013.

Dominika Rogalińska (GUS) przedstawiła prezentację na temat *Uwarunkowań, znaczenia i kierunków rozwoju statystyki regionalnej*. Dokonała charakterystyki systemu statystyki publicznej, w tym porównania podejścia terytorialnego i sektorowego oraz definicji podstawowych pojęć statystyki regionalnej (przestrzeń, przedmiot i podmiot badań regionalnych). W dalszej części wystąpienia poruszono temat monitoringu jako nowoczesnego narzędzia zarządzania rozwojem. Podsumowaniem prezentacji były rozważania na temat kierunków rozwoju statystyki regionalnej w kontekście nowych potrzeb informacyjnych determinowanych nie tylko przemianami natury społeczno-gospodarczej czy politycznej, ale również wynikających z nowych możliwości technicznych.

Dominik Rozkrut (Urząd Statystyczny w Szczecinie) omówił *Kierunki rozwoju statystyki nauki, techniki i innowacji*. Przedstawił systematykę badań statystycznych nauki, techniki i innowacji oraz planowane kierunki ich rozwoju. Adekwatny system obserwacji statystycznej nauki, techniki i innowacji musi

bowiem odpowiadać na stopniowe zmiany charakteru zjawisk oraz na nowe wyzwania, tworzące możliwości rozwoju badań statystycznych. Polska statystyka publiczna podejmuje te wyzwania aktywnie uczestnicząc w międzynarodowej wymianie doświadczeń i rozwoju instrumentów badawczych, przygotowując i realizując nowe badania. Relewantny system obserwacji statystycznej jest bowiem zasadniczym warunkiem rzetelnej diagnozy sytuacji i rozwoju odpowiednich instrumentów polityki gospodarczej.

Z kolei Agnieszka Matulska-Bachura (GUS) podjęła temat ***Statystyka usług biznesowych — stan bieżący i zamierzenia***. Przedstawiła badania statystyczne usług związanych z obsługą działalności gospodarczej — roczne badania działalności gospodarczej przedsiębiorstw, ocena przedsiębiorstw świadczących usługi związane z obsługą działalności gospodarczej, badanie popytu na usługi, ocena badania międzynarodowego handlu usługami, bieżąca ocena wybranej działalności usługowej oraz badanie cen producentów usług, a także prace metodologiczne związane z sektorem usług. Ponadto omówiła rolę grupy Voorburg, wykorzystanie danych administracyjnych w statystyce usług biznesowych oraz zamierzenia.

Tomasz Piasecki (Urząd Statystyczny w Łodzi) omówił ***Problem porównywalności notowań cen wobec zmian jakości produktu w badaniu cen detalicznych — zastosowanie metod hedonicznych***. Przedstawił koncepcję badania cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych, kluczowy problem porównywalności notowań z poszczególnych okresów oraz metody stosowane w przypadku zmiany reprezentanta (produktu). Następnie dokonał przeglądu metod stosowanych do zapewnienia porównywalności notowań cen ze szczególnym uwzględnieniem metod hedonicznych, które opierają się na zastosowaniu jawnych korekt notowań ze względu na różnice w jakości notowanych produktów, przy jednoczesnej rezygnacji z zasady bezwzględnej porównywalności notowań. Referat powstał w efekcie prac mających na celu wdrożenie tych metod w badaniu cen detalicznych niektórych produktów.

Ostatnie dwa referaty w sesji statystyki gospodarczej dotyczyły statystyki przedsiębiorstw. Izabella Zagoździńska, Katarzyna Walkowska, Aneta Płatek i Elżbieta Szeffler (GUS) przedstawiły ***Działalność polskich przedsiębiorstw w dobie globalizacji***. W referacie dokonano przeglądu badań statystycznych przedsiębiorstw, prowadzonych przez GUS, które uwzględniają czynnik globalizacji — podmioty z kapitałem zagranicznym, działalność podmiotów posiadających udziały w podmiotach z siedzibą za granicą i grupy przedsiębiorstw. Wyniki tych badań pozwoliły m.in. na ocenę stopnia koncentracji kapitału zagranicznego w różnych dziedzinach gospodarki polskiej. Wskazano także rodzaj działalności, która cieszy się szczególnym zainteresowaniem polskich przedsiębiorców inwestujących za granicą oraz miejsce tej działalności.

W prezentacji Anety Staszek (Urząd Statystyczny w Łodzi) ***Statystyka mikroprzedsiębiorstw — doświadczenia i kierunki rozwoju*** przedstawiono użycie danych od mikroprzedsiębiorstw na podstawie badania działalności gospodarczej przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób, realizowanego na formularzu SP-3. Omówiono zmiany w metodologii i organizacji badań statystycznych wynikające ze specjalizacji urzędów statystycznych oraz obowiązku przekazywania danych statystycznych drogą elektroniczną, które w kontekście badania SP-3 wprowadzono w latach 2009—2012. Doświadczenia z badania pozwoliły na sformułowanie czynników wpływających na kompletność oraz wysoką jakość uzyskiwanych wyników oraz wskazanie jednego z kierunków rozwoju tego badania — wykorzystanie źródeł administracyjnych celem zmniejszenia obciążenia obowiązkami sprawozdawczymi mikroprzedsiębiorstw.

W tzw. sesji plakatowej, której organizatorką i przewodniczącą była prof. Elżbieta Gołata, uczestnicy konferencji mieli możliwość obejrzenia 8 plakatów:

- Adam Ambroziak i Alina Szkop (Urząd Statystyczny w Poznaniu), ***Imputacja i kalibracja w badaniu DG-1***. Plakat prezentował metody imputacji i kalibracji danych wykorzystywane przez urzędy statystyczne różnych państw, z uwzględnieniem wymagań Eurostatu, oraz wyniki badań symulacyjnych przeprowadzonych z zastosowaniem tych metod na danych pochodzących z meldunku DG-1.
- Sylwia Filas-Przybył i Dorota Stachowiak (Urząd Statystyczny w Poznaniu), ***Statystyka miast — wyzwania i problemy***. Plakat przedstawiał wyniki badań w zakresie statystyki miast oraz prac metodologicznych pokazujących możliwości, jakie w kontekście statystyki miast stwarza dostęp do danych punktowych w połączeniu z narzędziami GIS.
- Jan Kubacki (Urząd Statystyczny w Łodzi), ***Zastosowanie hierarchicznej estymacji bayesowskiej w szacowaniu wartości dochodów ludności dla powiatów***. Plakat omawiał zastosowanie metody hierarchicznej estymacji bayesowskiej do szacowania wartości różnych zmiennych dochodowych na podstawie *Badania budżetów gospodarstw domowych* oraz rejestru POLTAX.
- Paweł Łańduch (Urząd Statystyczny w Poznaniu), ***Wykorzystanie modeli statystycznych jako jednej z metod testowania i oceny stosowanych kwestionariuszy***. Plakat ilustrował przykład zastosowania modelu statystycznego do porównania sklasyfikowania statusu osoby na rynku pracy na podstawie kwestionariusza statystycznego. Kwestionariusz statystyczny ma istotny wpływ na błąd pomiaru w badaniu statystycznym, przy czym możliwa jest — przy wykorzystaniu odpowiednich metod statystycznych — ocena jakości uzyskanych wyników (odpowiedzi) oraz poprawa projektowania kwestionariuszy.

- Anna Małasiewicz (Urząd Statystyczny w Poznaniu), *Statystyka małych obszarów — teoria i praktyka*. Plakat przedstawiał teoretyczne rozważania metodologiczne estymacji z wykorzystaniem statystyki małych obszarów. Zilustrowano je przykładami zastosowań estymatorów statystyki małych obszarów w praktyce badań statystycznych w Polsce i na świecie.
- Monika Natkowska (Urząd Statystyczny w Poznaniu), *Współpraca regionalnych urzędów statystycznych w ramach projektów ESSnet*. Plakat przybliżał współpracę statystyków, ekspertów z zakresu metod oraz badań statystycznych z krajowych czy regionalnych urzędów statystycznych, środowisk naukowych, a także innych instytucji prowadzących badania statystyczne tworzących sieć wielu organizacji skupionych w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego (ESSnet).
- Tomasz Piasecki (Urząd Statystyczny w Łodzi), *Imputacja dochodów w badaniach statystyki publicznej dotyczących gospodarstw domowych*. Plakat pokazywał rozwiązania metodologiczne zastosowane w przypadku Europejskiego badania dochodów i warunków życia oraz *Badania spójności społecznej*. Zaprezentował także wyniki i statystyki dotyczące ich realizacji jako przykład podejścia do imputacji dochodów w badaniach statystyki publicznej.
- Łukasz Wawrowski (Urząd Statystyczny w Poznaniu), *Wykorzystanie metod statystyki małych obszarów do tworzenia map ubóstwa w Polsce*. Plakat dotyczył oszacowania wskaźników ubóstwa na niższych, aniżeli województwo, poziomach agregacji przestrzennej poprzez wykorzystanie różnych źródeł danych charakteryzujących życie gospodarstw domowych.

Organizatorką ostatniej sesji pt. *Metodologia badań statystycznych w teorii i praktyce* również była prof. Elżbieta Gołata, przy czym sesjom równoległym przewodniczyli: prof. Janusz Witkowski — *Matematyczne aspekty metodologii badań statystycznych* oraz dr Bogdan Wyżnikiewicz — *Badania reprezentacyjne versus alternatywne źródła informacji*.

W sesji prowadzonej przez prezesa GUS Janusza Witkowskiego ogłoszono 4 referaty.

Miroslaw Krzyśko i Łukasz Waszak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) omówili *Metody redukcji wymiarów dla danych funkcjonalnych*. Autorzy pokazali sposób konstrukcji składowych głównych, zmiennych dyskryminacyjnych i zmiennych kanonicznych w metodach redukcji wymiaru dla skończenie wymiarowych procesów losowych — danych funkcjonalnych (danych w postaci funkcji ciągłych).

Jacek Wesołowski (GUS, Politechnika Warszawska) rozważał *Rekurencyjną estymację w schematach rotacyjnych*. Wyjaśnił na czym polega rozwiązanie problemu postaci rekurencji liniowej dla estymatorów optymalnych w sche-

matach rotacji z lukami. Matematycznie nie jest to łatwe zadanie. W jego rozwiązaniu, które wciąż nie jest definitywne, istotną rolę odegrały wielomiany Czebyszewa i teoria operatorów przesunięcia na ciągach wektorów.

Marcin Szymkowiak (Urząd Statystyczny w Poznaniu, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu) poruszył temat *Estymatorów kalibracyjnych w NSP 2011*. Głównym celem referatu było przedstawienie teoretycznych podstaw kalibracji wraz z jej praktycznym wykorzystaniem podczas NSP 2011. W wystąpieniu omówiono ideę kalibracji, a także etapy jej zastosowania do danych spisowych na potrzeby dostosowania struktur płci, wieku i miejsca zamieszkania z badania reprezentacyjnego do danych z rejestrów, które stanowiły populację referencyjną (populację odniesienia).

Wacława Starzyńska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) oraz Maria M. Grzelak (Uniwersytet Łódzki) wygłosiły referat *Modele panelowe w analizach sektorowych na przykładzie działów przetwórstwa przemysłowego*. Podjęły w nim analizę innowacyjności i konkurencyjności działów przetwórstwa przemysłowego w Polsce w latach 2009—2011 z wykorzystaniem modeli ekonometrycznych, dla których wartości parametrów estymowano na podstawie danych panelowych. W przeprowadzonych badaniach udało się zbudować modele wartości dodanej brutto i wartości produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w okresie 1999—2007.

W sesji dra Bogdana Wyżnikiewicza wygłoszono 5 referatów.

Prof. Jan Kordos przedstawił referat pt. *Od twierdzenia Jakuba Bernoulliego do badań reprezentacyjnych*. Omówił twierdzenie Bernoulliego, jego implementację w praktyce — tablice liczb losowych oraz ich znaczenie w praktyce badawczej — statystyczne badania reprezentacyjne oraz badania symulacyjne. Odniósł się do problemów metodologicznych badań reprezentacyjnych, tj. metody: wyboru próby, estymacji oraz uzyskiwania danych. Podsumował rozwój badań reprezentacyjnych w ostatnich latach oraz wskazał na zaniedbania w dziedzinie badań reprezentacyjnych.

Prof. Jan Paradysz (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu) w wystąpieniu rozważał *Nowe źródła danych w klasycznym paradygmacie informacji statystycznej*. Zwrócił uwagę na nowe źródła danych w gospodarce tradycyjnej i elektronicznej, które pojawiły się dzięki Powszechnemu Spisowi Rolnemu 2010 (PSR 2010) oraz Narodowemu Spisowi Powszechnemu Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011). Biorąc pod uwagę informację o cenach produktów i usług wskazał na niedoskonałości tradycyjnych źródeł informacji oraz podkreślił znaczenie nowych internetowych źródeł informacji (np. Allegro, Amazon, e-Bay, Faved, Booking.com), coraz większą aktywność ekonomiczną przedsiębiorstw w Internecie (B2B, B2C, C2C) oraz obecność „realnych” podmiotów gospodarki (banki, sklepy, przedsiębiorstwa).

Wskazał, że eksploracja internetowych źródeł danych staje się jednym z największych wyzwań współczesnej statystyki publicznej.

Grażyna Dehnel, Tomasz Klimanek oraz Jacek Kowalewski (Urząd Statystyczny w Poznaniu, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu) w referacie *Wykorzystanie estymacji pośredniej uwzględniającej korelację przestrzenną w statystyce gospodarczej — ujęcie taksonomiczne* przedstawili wyniki badania, w którym podjęli próbę zastosowania metodologii statystyki małych obszarów (uwzględniającej wymiar przestrzenny) do oszacowania podstawowej charakterystyki ekonomicznej średnich i dużych przedsiębiorstw. W analizie wykorzystano informacje pochodzące z badania DG-1.

Prof. Włodzimierz Okrasa (GUS) wygłosił referat pt. *Eksperymenty sondażowe — typologia i krytyczna analiza zastosowań w kontekście nierówności przestrzennych i badań ewaluacyjnych*. Celem referatu była analiza metodologiczna niedostatecznie wykorzystywanej w krajowych badaniach statystycznych pozornie hybrydowej metody a eksperymety sondażowe — będącej w istocie unikalną strategią zbierania i analizowania danych. Omówił jej zalety i ograniczenia na przykładowych klasach zastosowań oraz ukazał jej przydatność w statystyce publicznej, szczególnie w badaniach nierówności przestrzennych i w ewaluacyjnych analizach wpływu programów społecznych.

Prezentacja Natalii Nehrebeckiej (NBP) dotyczyła *Konstrukcji miernika szans na bankructwo firmy*. Inspiracją do tematu był dla autorki wzrost liczby postanowień upadłościowych występujący w Polsce od 2008 r. oraz potrzeba rozróżnienia zjawiska upadłości (bankructwa) firmy od zjawiska jej wyjścia z rynku. Na podstawie analizy danych z bilansu i rachunku zysków i strat przedsiębiorstw (reprezentatywna grupa 55 tys. podmiotów — dane ze sprawozdań GUS za lata 2001—2010) przeanalizowano ryzyko bankructwa firmy. W celu zbudowania wskaźnika, pozwalającego ocenić prawdopodobieństwo bankructwa przedsiębiorstwa, wykorzystano regresję logistyczną. Przeprowadzone badanie pozwoliło na utworzenie zmiennej określającej prawdopodobieństwo upadłości, która może zostać uwzględniona np. w modelu dotyczącym stopy inwestycji lub w badaniu płynności finansowej sektora przedsiębiorstw.

Konferencji towarzyszyła wystawa podzielona na dwie części: historyczną — **Statystyka ziemi łódzkiej** oraz edukacyjną — **Edukacja statystyczna dzieci i młodzieży**.

Wystawa historyczna dokumentowała dorobek badawczy i publikacyjny w okresie od 1918 r. do

dnia dzisiejszego oraz sylwetkę prof. Edwarda Rosseta — jednego z najwybitniejszych łódzkich statystyków i demografów XX w. Wystawę zorganizowano wykorzystując zbiory Urzędu Statystycznego w Łodzi oraz Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.

W części edukacyjnej wystawy zgromadzono materiały dokumentujące skalę i formy działań Urzędu Statystycznego w Łodzi w zakresie edukacji statystycznej dzieci i młodzieży: publikacje, foldery okolicznościowe, płyty CD. Największe zainteresowanie wzbudzała publikacja powstała z myślą o uczniach ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przygotowana w dwóch wersjach: w języku Braille'a — dla uczniów niewidzących oraz w tzw. czarnodruku — dla młodzieży niedowidzącej oraz edukacyjna gra statystyczna dla dzieci i młodzieży. Przedstawiono także scenariusze konkursów oraz gry edukacyjne.

Nauczyciele łódzkich szkół wspierający akcję *Edukacja statystyczna dzieci i młodzieży* (fot. W. Garbień, Urząd Statystyczny w Łodzi)

Podczas pierwszego dnia konferencji w sali wystawy historycznej prof. Janusz Witkowski — prezes GUS oraz Anna Jaeschke — kierownik Łódzkiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Łodzi udzielili krótkich wypowiedzi dla TVP Łódź podkreślając istotną rolę statystyki publicznej w diagnozie społecznej, w budowaniu programów, planów oraz strategii rozwoju⁴.

Na temat statystyki dużych miast, powodów i skutków wyludniania się dużych miast, w tym także Łodzi, oraz problemów z tym związanych wypowiedzi dla Radia Łódź podczas konferencji udzielili⁵: Anna Jaeschke, Tomasz Jakubiec — dyrektor Biura Strategii Miasta, Urzędu Miasta Łodzi oraz prof. Czesław Domański — kierownik Katedry Metod Statystycznych UŁ.

W godzinach popołudniowych pierwszego dnia konferencji prezes GUS był także gościem programu „Puls dnia” Radia Łódź, w którym rozmawiał m.in. na temat⁶: metodologii zbierania, powstawania, przetwarzania i udostępniania danych statystycznych oraz ich wiarygodności; edukacji statystycznej, potrzebie wzmocnienia świadomości społecznej i rozumienia informacji statystycznej w celu właściwego jej wykorzystywania; nowego sposobu myślenia o statystyce oraz zadań stojących przed statystyką publiczną.

Ważnym punktem konferencji była uroczystość wręczenia medali okolicznościowych. Medale z okazji 95-lecia GUS i Międzynarodowego Roku Statystyki oraz dyplomy za zaangażowanie w działania edukacyjne w ramach akcji *Edukacja statystyczna dzieci i młodzieży* otrzymali nauczyciele z łódzkich szkół różnego szczebla. Ponadto medale okolicznościowe prezesa GUS otrzymali także członkowie komitetu programowego Międzynarodowego Roku Statystyki oraz osoby, które w znacznym stopniu przyczyniły się do organizacji konferencji *Statystyka — wiedza — rozwój*.

Po uroczystości wręczenia medali okolicznościowych odbył się koncert muzyki klasycznej w wykonaniu *Bacewicz String Quartet* — instrumentalistek Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi, Filharmonii im. A. Rubinsteina i Orkiestry Teatru Wielkiego w Łodzi.

Dodatkowo w dniu poprzedzającym konferencję odbyła się także fakultatywna, piesza wycieczka z przewodnikiem: *Spacer po Łodzi „Księży Młyn — imperium bawełniane Karola Scheiblera”*, podczas której uczestnicy mogli zwiedzić zespół urbanistyczny Księży Młyn — największy zabytkowy kompleks fabryczny Łodzi stworzony w drugiej połowie XIX w. przez przemysłowca niemieckiego Karola Wilhelma Scheiblera, a także znajdującą się na tym terenie neorenesansową willę Edwarda Herbsta, zwaną popularnie Pałacem Herbsta.

⁴ Wypowiedź ukazała się w programie Łódzkie Wiadomości Dnia (TVP Łódź) 17.10.2013 r., <http://www.tvp.pl/lodz/informacja/lwd/wideo/17102013-1830/12730860>.

⁵ Wypowiedzi zamieszczono na stronie internetowej konferencji w zakładce „Materiały konferencyjne”, http://www.stat.gov.pl/lodz/69_1282_PLK_HTML.htm/.

⁶ Wywiad zamieszczono na stronie internetowej konferencji w zakładce „Materiały konferencyjne”, http://www.stat.gov.pl/lodz/69_1282_PLK_HTML.htm/.

*
* *

Konferencja *Statystyka — wiedza — rozwój* była 340 wydarzeniem zorganizowanym od początku 2013 r. w ramach obchodów Międzynarodowego Roku Statystyki na świecie, a w tym czasie odbyły się dwa inne tego rodzaju wydarzenia: w Taszkencie (Uzbekistan) oraz w San Antonio (Texas). Główne przesłanie konferencji zostało zawarte w tytule konferencji *Statystyka — wiedza — rozwój*. Jak podkreślił prof. Janusz Witkowski w wywiadzie udzielonym dla Radia Łódź: *Do niedawna statystyka służyła głównie do opisu tego, co już miało miejsce (diagnoza), w tej chwili statystyka jest nie tylko podstawą diagnozy, ale także podstawą budowy wszelkich programów, strategii. Wszystkie strategie europejskie są budowane w oparciu o wiedzę statystyczną i na tej podstawie jest również prowadzony monitoring (...). Statystyka powinna być wykorzystywana jako narzędzie umożliwiające budowanie pewnej wiedzy. Głównym zadaniem dla wielu decydentów jest zarządzanie rozwojem. Żeby zarządzać rozwojem trzeba mieć wiedzę, żeby mieć wiedzę trzeba dysponować odpowiednimi informacjami statystycznymi.*

Trwałym rezultatem konferencji będzie publikacja referatów. Na stronie internetowej konferencji⁷ odnaleźć można prezentacje uczestników konferencji, zdjęcia z konferencji, a także nagrania TVP Oddział w Łodzi oraz Radia Łódź, które powstały przy okazji konferencji.

W imieniu organizatorów pragnę serdecznie podziękować wszystkim uczestnikom za udział w konferencji oraz wkład merytoryczny, a osobom zaangażowanym w przygotowanie konferencji za pomoc w organizacji.

dr Artur Mikulec — *Urząd Statystyczny w Łodzi, Uniwersytet Łódzki*

⁷ Strona internetowa konferencji, http://www.stat.gov.pl/lodz/69_1181_PLK_HTML.htm.